

Arbo en gezond verstand

ARBO betekent arbeidsomstandigheden. In de ARBO-wet, waarvan de basis werd gelegd in 1983, worden voor de werknemer zaken geregeld als arbeidstijden, veiligheid, gezondheid en welzijn.

Historie

Ofschoon de basis van de wet in 1983 werd gelegd wil dit niet zeggen dat er in het verleden al niet druk aan het welzijn van de werknemer werd gesleuteld.

In 1898 werd met het beroemde kindernet van van Houten de kinderarbeid verboden. Dit werd veel later, in 1919, gevolgd door de arbeidswet die de werktijden vaststelde. In 1934 kwam de veiligheidswet die tenslotte in 1983 werd gevolgd door de reeds genoemde ARBO-wet, die voor een groot aantal bedrijfstakken veiligheid, inclusief gezondheid en welzijn, in één wet verenigde.

Vanaf 1 oktober 1990 is het restgroepbesluit in werking getreden. Waren de voornaamste bedrijfstakken reeds beschreven, in het restgroepbesluit werden de wetten in werking gesteld voor die bedrijfstak(jes) die nog niet door de wet werden gedekt. Typische restgroepen zijn begrafenisondernemers, sauna's, gemeentelijke groenvoorzieningen en tenslotte golfbanen.

Normen

Als regel dwingt een wet ons om volgens bepaalde normen te handelen. Zo ook de ARBO-wet, en wel voor die zaken die veiligheid, gezondheid en welzijn van de werknemer aangaan. Bij een aantal concrete technische zaken loopt de inspecteur na of gebouwen, elektrische leidingen, apparatuur, machines, gevaarlijke stoffen etc., aan bepaalde gestelde normen voldoen. Op de vraag aan de inspecteur waar we moeten zijn om te weten te komen aan wat voor eisen men precies moet voldoen voor bijvoorbeeld die opslag van chemicaliën of brandstoffen, krijgen we geen duidelijk antwoord. Hiervoor moeten we volgens de inspecteur zijn bij de regionale kantoor voor de arbeidsinspectie, het GAK (gemeentelijk administratiekantoor), het Nederlands Instituut voor Arbeidsomstandigheden in Amsterdam.

Dit zijn de verwijzingen waar we het mee moeten doen. Veel grote bedrijfstakken hebben hun eigen bedrijfsgezondheidsdienst waar men de normen heeft gesteld en die zijn goedgekeurd door de inspectie. Dit zijn z.g. gecertificeerde diensten. Op dit moment is er bij de eerder genoemde restgroepen nog geen sprake van een dergelijke ARBO-dienst. Daarvoor zijn de groepen te klein en te arm.

Wel staat inmiddels vast dat per 1 januari 1994 er naar gestreefd dient te worden een eigen ARBO-dienst op te zetten.

De Golfwereld zal dus aansluiting moeten zoeken bij een bestaande of nog op te richten dienst om tot een duidelijke normstelling en inspectie te komen.

Verantwoordelijkheden

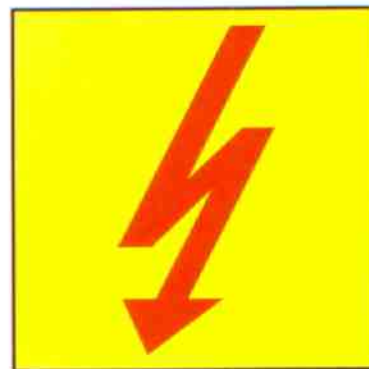
Ten eerste moet de werkgever voorzien in de financiën, de organisatiestructuur en de technische middelen om goede arbeidsomstandigheden te kunnen waarborgen. Ten tweede moet er intern voldoende instructiemateriaal aanwezig zijn. Hierdoor wordt bereikt dat er een zekere deskundigheid ontstaat. Goede gebruiksaanwijzingen, die ook daadwerkelijk gevolgd worden, zorgen ervoor dat de werknemer een signaal kan afgeven als er wat fout gaat. De werkgever moet er voor zorgen dat er met de kleinst mogelijke risicofactor wordt gewerkt en het veiligheidsbewustzijn wordt aangescherpt. Nooit bijvoorbeeld sleutels in tractor of maaimachine laten zitten. Het laten volgen van cursussen gewasbescherming en dergelijke zaken zijn externe mogelijkheden om de deskundigheid van het personeel te verhogen.

Ten derde tenslotte, is het houden van toezicht en het constateren van overtredingen die de veiligheid en het welzijn van de werknemer in gevaar kan brengen, een verantwoordelijkheid die de werkgever moet opbrengen.

Deze overtredingen kunnen leiden tot ontslag van de werknemer indien doelbewust wordt tegengewerkt of wanneer er sprake is van sabotage. De rechter zal in geval van een ongeluk in eerste instantie naar deze zaken kijken alvorens een oordeel te vellen. Een ongeluk is snel gebeurd, de afwikkeling duurt des te langer. Veel narigheid kan worden voorkomen indien men de factor gezond verstand laat werken wanneer men naar veiligheid, gezondheid en welzijn in een bedrijf streeft. Tijdens de laatste dag voor baancommissarissen op 27 augustus 1993 in het Nationaal Sportcentrum Papendal heeft de heer P.J.C. Riemslag een lezing gehouden over de ARBO-wet. De heer Riemslag vermeldde in zijn lezing een aantal aspecten die duidelijk relevant zijn voor de Nederlandse greenkeeper. Een en ander zal hieronder puntsgewijs worden samengevat.

1. Gebouwen:

- daglicht en uitzicht vanaf de werkplek
- twee uitgangen vanuit iedere grotere werkruimte of twee wegen vanaf de toegangsdeur tot kleinere werkruimtes (ook in kantoren)
- valgevaar (hekwerken om bordessen, deugdelijke ladders, vloergaten afschermen)
- valbeveiliging hefdeuren
- uitlichtbeveiliging schuifdeuren

2. Elektrische zaken:

- invoer en aansluiting van leidingen
- bevestiging leidingen
- leidingen (bijvoorbeeld in kantoorruimten) niet op de vloer
- afscherming spanningvoerende delen
- aanduiding verbruikers in de stoppenkast
- afscherming ongebruikte groepen in de stoppenkast
- deugdelijkheid stekkers, wandcontactdozen

3. Brandgevaar:

- brandblusmiddelen, 1 blusser per 200 m², bovendien bij iedere plaats waar een bijzonder brand gevaar heerst.
- de blusmiddelen moeten 1 x per jaar worden gekeurd
- overzichtelijke en opgeruimde werkruimte, zodat vluchten mogelijk is

4. Vaste machines:

- afscherming bewegende delen (bijvoorbeeld de juiste afstelling van de leunspaan op de slijpsteen, aandrijving van de compressor)
- verankeren op de vloer (van bijvoorbeeld kolomboormachines)

5. Mobiele machines:

- afscherming aftakassen
- afscherming bewegende delen
- kantelbeveiliging
- veiligheidsschoeisel bij bosmaaiers
- anti-vibratiesysteem
- beveiliging tegen onbemand rijden
- wegzetten in veilige stand
- gehoorbescherming
- regelmatig onderhoud

Bestrijdingsmiddelen, een apart aandachtspunt!

6. Gevaarlijke stoffen

Hiermee worden zowel bestrijdingsmiddelen als ook kleine hoeveelheden benzine, terpentijn, accuzuur etc. bedoeld.

- opslag in een daartoe bestemde kast. De belangrijkste kenmerken hiervan zijn:
  - * iedere gevaarscategorie in een eigen opslag
  - * vloeiëtdichte vloer waarin de gehele voorraad kan lekken
  - * brandwerende constructie van tenminste 60 minuten
  - * natuurlijke ventilatie
  - * gevaarsaanduiding op de vloer
- voorkomen van explosierisico bij acculaadstations met een vermogen groter dan 10.000 VAh.

7. Algemene voorzieningen:

- schaft-/eetgelegenheid, welke ook hygiënisch moet worden gehouden
- toiletten, douches (welke ook hygiënisch moeten worden gehouden)
- EHBO-trommel
- werktijdregeling, zichtbaar opgehangen

Bijzondere aandachtspunten

Een aantal gebruikte machines en gemotoriseerde hand-machines kunnen in potentie veel geluid produceren en trillingen doorgeven aan de werknemer.

Deze twee risico's verdienen extra aandacht bij de aanschaf van machines. Een geluidsbelasting van meer dan 80 dBa kan gehoorschade veroorzaken. Het is dus van belang om bij de aanschaf van de machines te letten op een geluidsproductie (gemeten op de bedieningsplaats en niet, zoals sommige leveranciers opgeven, gemeten op 1 meter van de machine) die lager is dan 80 dBa. Heeft u nu machines die meer geluid produceren, dan dient te worden nagegaan of demping van dit geluid mogelijk is. Is dit technisch niet mogelijk, dan dient u gehoorbescherming ter beschikking te stellen. De werkgever is verantwoordelijk dat deze wordt gebruikt.

Trillingen tasten na langdurige blootstelling het beendergestel aan. Demping kan verkregen worden door de materiaalkeuze van bijvoorbeeld de handvatten, het stuur en de stoel van de machine. Daartoe geëigende handschoenen kunnen hier ondersteunend werken. Ook dit zijn zaken die van belang zijn bij de aanschaf van een machine. In de huidige situatie kunt u nagaan of interim-oplossingen technisch mogelijk zijn.

Bovenstaande samenvatting is niet uitputtend en evenmin gedetailleerd.

Voor meer informatie kunt u zich wenden tot bijvoorbeeld:

- Nederlands Instituut voor Arbeidsomstandigheden, Boelenlaan 30, te A'dam tel.nr. 020-5498611
- uw eigen bedrijfsgezondheidsdienst
- het GAK
- het regionale kantoor van de Arbeidsinspectie

Aandachtspunten voor het inrichten van een kast voor de opslag van chemicaliën voor klein verbruikers. (m.d.a. Theo v/d Rossenberg)

- de middelen moeten in een kast bewaard worden die in een vorst vrije ruimte staat.
- deze kast moet van onderen en van boven goed geventileerd zijn.
- de kast moet voorzien zijn van een deugdelijk slot.
- op de voorzijde van de kast moet een sticker op komen met gevaarlijke stoffen bij voorkeur een doodskop.
- kast moet zo ingedeeld zijn dat de droge middelen boven in de kast zitten en de vloeibare daaronder.
- in de onderzijde van de kast moet een opvangbak geplaatst zijn voor eventuele lekkende flessen.
- voorziening voor je handen te wassen.
- lege verpakkingen kunnen bij de leverancier en/of gemeente ingeleverd worden.
- deugdelijke kleding voor het spuiten.
- het is verstandig om kleding, gasmasker (kapje), handschoenen in een aparte kast te plaatsen; zorg dat deze goed geventileerd is.
- ten slotte: bestrijdingsmiddelen met een doodskop en/of Andreas kruis, mogen niet gebruikt worden onder de leeftijd van 18 jaar.
- Onder de leeftijd van 16 jaar mag iemand helemaal niet ingezet worden bij bespuitingen.

In 1995 wordt het verplicht om een gerichte spuitcursus gevolgd te hebben, zo niet dan mag je in 1996 niet meer met chemische middelen spuiten.